

NOTAT

05-03-2014

Til Socialudvalget

Beskrivelse af indsatsen overfor borgere med spiseforstyrrelse og selvskaede pba. medlemsforslag fra VKOB

Sagsnr.
2014-0042889

Dokumentnr.
2014-0042889-2

VKOB har stillet følgende medlemsforslag til Socialudvalgets møde den 12. marts 2014

Sagsbehandler
Vibeke Lybecker Jensen

Det foreslås

1. *at Socialudvalget pålægger Socialforvaltningen senest den 4. juni 2014 at fremlægge forslag til*
  - a) *et kommunalt tilbud, hvor kommunen forebygger og opsporer spiseforstyrrelse og selvskaede primært blandt unge. Socialforvaltningen skal i forbindelse hermed overveje om tilbuddet skal være et samarbejde på tværs af forvaltningerne. Ligesom forvaltningen skal overveje, hvilken uddannelse kommunens psykologer, sundhedspersonale, lærere mv. skal have for at kunne opspore unge med spiseforstyrrelse og selvskaede adfærd.*
  - b) *et kommunalt tilbud til mennesker med spiseforstyrrelse og selvskaede adfærd, der har behov for hjælp fx sideløbende med eller efter endt behandling i et af regionens tilbud. Kommunen skal ikke overtage regionens ansvarsområde, men supplere denne, da det er vigtigt at sikre en sammenhængende og helhedsorienteret indsats.*
  - c) *et kommunalt tilbud til pårørende til mennesker med spiseforstyrrelse og selvskaede adfærd*
  - d) *væresteder til mennesker med spiseforstyrrelse og selvskaede adfærd, hvor denne målgruppe kan henvende sig anonymt og få uforpligtende råd og vejledning*
  - e) *en informationskampagne, der sætter fokus på mental sundhed, spiseforstyrrelser og selvskaede, herunder på antallet i København og på landsplan*
2. *at Socialforvaltningen undersøger og senest d. 4. juni redegør over for Socialudvalget, om der i Socialforvaltningen kan etableres en selvstændig enhed, der har ansvaret for hjælp til unge med spiseforstyrrelse eller selvskaede adfærd*

Socialforvaltningen beskriver i det følgende den eksisterende indsats på de område, der er beskrevet i medlemsforslaget.

1a) *Et kommunalt tilbud, hvor kommunen forebygger og opsporer spiseforstyrrelse og selvskaede*

Socialforvaltningen har ikke i dag en særlig forebyggende indsats overfor unge med spiseforstyrrelser og selvskade, men en del af målgruppen vil blive fundet og hjulpet via det almindelige forebyggende arbejde for udsatte børn og unge.

Det kan desuden nævnes, at der i satspuljen for 2014-2017 er afsat i alt 5,8 mio. kr. til, at de to foreninger ”Pårørende til personer med spiseforstyrrelse” og ”LMS – Landsforeningen mod spiseforstyrrelse og selvskade” kan gennemføre en uddannelsesindsats for praktiserende læger og kommunale fagpersoner – sygeplejersker, sundhedsplejersker, pædagoger, lærere m. fl. - med henblik på at de opnår øget viden og redskaber, der gør dem i stand til at støtte og rådgive mennesker med spiseforstyrrelse og deres pårørende.

1b) et kommunalt tilbud til mennesker med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd, der har behov for hjælp fx sideløbende med eller efter endt behandling i et af regionens tilbud.

På børneområdet findes en kommunal døgninstitution og et ambulante tilbud, der bl.a. kan rumme unge med spiseforstyrrelser og deres familier. Begge tilbud er placeret i Center for Socialpædagogik og Psykiatri under DU-børn.

- Det ambulante tilbud er helt nyt og henvender sig udelukkende til unge med spiseforstyrrelser og deres familier. Her er der tale om behandling og rådgivning til både de unge og pårørende.
- Døgninstitutionen er Jacob Michelsens Minde, som er en specialinstitution til unge med alvorlige psykiske lidelser; herunder unge med spiseforstyrrelser.

Der var tidligere en højt specialiseret afdeling på Jacob Michelsens Minde til målgruppen, men der var stort set ikke efterspørgsel på pladserne i 2012 og 2013. Socialudvalget besluttede derfor den 18. september 2013 at lukke afdelingen. En årsag til den faldende efterspørgsel er, at Børne- og ungepsykiatrien har ændret deres behandling til at være mere ambulante.

Unge med selvskade:

På børneområdet findes Psykologhuset, som varetager rådgivning og behandlingsforløb for børn og unge. Tilbuddet er placeret i Center for Familiebehandling og psykologisk rådgivning.

For unge med behov for en døgnanbringelse og med alvorlig selvskade (i yderste grad alvorligt selvmordstruede) har Socialforvaltningen specialiserede tilbud med tilknyttet psykolog og psykiater. Der er tale om Specialinstitutionen Jacob Michelsens Minde

og Specialinstitutionen Skodsborg. Begge hører under Socialforvaltningens Center for Socialpædagogik og Psykiatri.

På voksenområdet har Socialforvaltningen i 2013 øget sin indsats for mennesker med spiseforstyrrelse i form af et nyoprettet, specialiseret botilbud med 11 pladser i Griffenfeldtsgade på Nørrebro samt en specialiseret hjemmevejleder. Botilbuddet er udelukkende til unge over 18 år.

Bostedet er et tilbud til voksne unge, primært mellem 18 og 30 år, der lider af moderat til svær spiseforstyrrelse. Sekundært retter tilbuddet sig til unge, der har borderline personlighedsforstyrrelse. De unge kan have anden selvskadende adfærd. De unge med spiseforstyrrelser har været igennem et længerevarende behandlingsforløb, og er nu klar til den del af behandlingen, der drejer sig om at få dagliglivet til at fungere, og starte en udvikling af tilværelsens sociale aspekter. De unge skal være i lægelig ambulat behandling og være indstillet på, at arbejde aktivt med at komme ud af spiseforstyrrelsen.

Tilbuddet kan evt. også modtage unge der lider af OCD (Obsessiv - Kompulsiv tilstand). OCD er karakteriseret ved tilstedeværelsen af tvangstanker og tvangshandlinger.

Socialforvaltningen har ansvar for den del af behandlingen, som drejer sig om at få et dagligliv til at fungere, typisk efter lange indlæggelser. Socialforvaltningen har ikke ansvar for den lægelige del af behandling, men for at samarbejde med lægen og sørge for at medicinbehandlingen foregår korrekt. Det teoretiske grundlag for det pædagogiske arbejde er blandt andet dialektisk adfærdsterapi, også kaldet DAT. Metoden er evidensbaseret og fundet egnet til at hjælpe personer med spiseforstyrrelser og borderline personlighedsforstyrrelser.

DAT er den terapiform som Anoreksiklinikken på Psykiatrisk Center København og andre, der behandler spiseforstyrrelser, arbejder ud fra. For at opnå de bedste resultater af behandlingen er det hensigtsmæssigt at bruge den samme pædagogiske strategi i Griffenfeldsgade. Da mange af beboerne vil være i ambulat behandling i Anoreksiklinikken eller på andre steder, der anvender denne terapiform.

Selve den terapeutiske behandling skal foregå på Anoreksi klinikken på Psykiatrisk Center København og følges op pædagogisk i dagligdagen på Griffenfeldsgade. Der er et tæt samarbejde og en samarbejdsaftale mellem botilbuddet og Rigshospitalet.

Socialforvaltningen køber desuden pladser på det private tilbud Askovhus, der ligeledes har tilbud specifikt til denne målgruppe.

Socialforvaltningens har ikke et specialiseret tilbud til ældre borgere med spiseforstyrrelser. Disse tilbydes i dag botilbudspladser på de eksisterende botilbud. Socialforvaltningen har heller ikke noget specialiseret tilbud til mennesker der skader sig selv (fx ved at skære i, brænde, skolde, bide eller hårplukke sig selv), men der er fokus på problemstillingerne i de almene tilbud til unge.

1c) Et kommunal tilbud til pårørende

Socialforvaltningen har på børneområdet et tilbud til pårørende under Center for Socialpædagogik og Psykiatri. Der er ikke noget tilbud til pårørende til unge over 18 år, men et sådant findes i København i regi af Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade – LMS. Socialudvalget gav fra 2014 et 3-årigt tilskud til LMS fra §18-puljen på 200.000 kr. årligt.

1d) Væresteder til mennesker med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd,

Socialforvaltningen har ikke et værested specifikt til denne målgruppe, men målgruppen kan anvende de almindelige aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelse. Derudover har LMS et aktivitetshus, der svarer til et værested. Aktivitetshuset er beliggende centralt i København og er specifikt målrettet denne målgruppe

1e) En informationskampagne

Der kører i øjeblikket en stor landsdækkende kampagne kaldet En Af Os. Kampagnen begyndte den 10. oktober 2011 og fortsætter frem til 2015. Formålet med kampagnen er at afstigmatisere psykisk sygdom og herigennem også gøre det lettere at søge hjælp. Kampagnen har fokus på spiseforstyrrelse men også på andre psykiske sygdomme. Kampagnen er støttet af Det Sociale Netværk af 2009, Psykiatrifonden, Trygfonden, Danske regioner, KL, Socialministeriet og Sundhedsstyrelsen.

2) Etablering af selvstændig enhed

Såfremt medlemsforslaget tiltrædes, er der behov for, at Socialforvaltningen arbejder videre med at definere formålet med enheden, hvilken aldersgruppe, der skal være tale om og om det udelukkende skal være for de unge, der er i Socialforvaltningens målgruppe.